OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 53 ZEVENDE JAARGANG. 1859

Prijs der Inteekening.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . ƒ 7.50
" " " " Java. . . . . " 9.—
" " " " Buitenbezittingen. . . " 10.—
" " " " Nederland. . . . . " 13.—
De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 4 JULIJ.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

HET GYMNASIUM WILLEM III.

I.

Met evenveel vertrouwen als men zich veroorloofd heeft te zeggen, dat de algemeenen opinie omtrent het op te rigten *Gymnasium Willem III* niet zeer gunstig is, verklaren wij dat het velen zeer bevreemdend voorkomt, dat men zich eenige opinie — hetzij dan gunstig of ongunstig kan vormen over eene zaak, waarvan tot nog toe zoo weinig bijzonderheden bekend zijn.

Men heeft reeds jaren lang geklaagd over den toestand van het onderwijs in Nederlandsch Indië; en nu het Gouvernement eindelijk eene krachtige poging doet, om dat onderwijs op beteren voet te brengen; nu het nog slechts het besluit heeft genomen, om eene inrigting voor *Gymnasiaal* onderwijs daar te stellen, zonder nog deszelfs plannen geheel of ten deele ontwikkeld te hebben, — is men al dadelijk gereed zijne afkeuring luide te kennen te geven, en bezwaren te opperen, die men kwalijk veronderstellen kan dat door het Gouvernement zouden zijn over het hoofd gezien.

Zulke beoordeelingen moeten voor het minst, voorbarig genoemd worden.

Het is ons voornemen om eenige der beschouwingen van de redactie van het *Bataviasch Handelsblad* en van den *Java-Bode* — de verkondigers van de bedoelde algemeen ongunstige opinie — te bestrijden; doch alvorens van gebreken te gewagen welke taak reeds door anderen vervuld is, achten wij het billijk de voordeelen op te noemen, welke uit de oprigting van het *Gymnasium Willem III* — dezen eersten stap ter verbetering van opvoeding en onderwijs in Nederlandsch Indie — kunnen voortvloeijen.

Wanneer het *Gymnasium Willem III* werkelijk beantwoorden zal aan de plannen die men met deszelfs oprigting beöogt, dan zullen vele ouders zich weldra van de verpligting ontheven zien, hunne kinderen op te jeugdagen leeftijd naar Nederland te zenden: een leeftijd waarop het hart der kinderen, even als was, vatbaar is alle indrukken te ontvangen, doch even gemakkelijk weêr te verliezen. Immers de gehechtheid van zeer jonge kinderen aan hunne ouders is alleen, even als bij de dieren instinktmatig; zij zouden onmiddellijk sterven indien zij de ouderlijke zorgen moesten ontberen. Dit beseffen zij niet, niets zegt het hun, maar zij worden geleid door hun instinkt. Het bewijs hiervan is, dat zulke kinderen indien hunne eerste verzorging aan anderen wordt overgelaten, op dezen al hunne kinderlijke gehechtheid doen overgaan en na verloop van tijd hunne eigene ouders vergeten zijn.

Eene der grootste belooningen voor de ontelbare zorgen en moeiten, die de ouders zich voor het welzijn hunner kinderen getroosten, een vooruitzigt waarop zij bouwen — het eenige dat in staat is hun die zorgen en moeiten te verzoeten — is, hartelijke wederliefde en innige dankbaarheid.

Beiden zijn gegrond op het instinktmatige gevoel, waarvan wij boven spraken. Dit gevoel wordt door de rede veredeld. De rede zegt den kinderen dat er geene naauwere betrekking bestaat dan die tusschen ouders en kinderen, en dit eenmaal beseffende, sluiten zij zich nog inniger dan te voren aan hunne ouders aan. Ziedaar de kinderlijke liefde. De rede zegt evenwel meer. Zij opent den kinderen de oogen voor de duizenden verpligtingen die zij aan hunne ouders hebben; alzoo worden zij tot dankbaarheid gestemd, en deze dankbaarheid zal des te grooter worden, naarmate zij begrijpen dat dankbaarheid het eenige middel is, waardoor zij de ontvangene weldaden kunnen vergelden.

Wat moet het gevolg zijn wanneer de grondslag tot die liefde en dankbaarheid, dat instinktmatige gevoel, wordt weggenomen, door de eerste opvoeding der kinderen aan vreemden over te laten? Eene kinderlijke liefde die alleen op rede steunt, en waaraan het hart vreemd is, dus geene liefde; eene dankbaarheid die een deel der verpligtingen aan anderen dan de ouders toekent, en alzoo eene verdeelde dankbaarheid. En dit alles nog in de veronderstelling, dat de plaatsvervangers der ouders werkelijk als ouders voor de kinderen geweest zijn. Maar zoo dit niet het geval is, moet dan de kinderlijke liefde niet in onverschilligheid ontaarden en het gevoel van dankbaarheid in deszelfs geboorte verstikt worden?

Dat het, helaas! niet aan overvloedige voorbeelden hiervan ontbreekt, is algemeen bekend. Aan wien ligt de schuld? Aan de regering, die voor het welzijn der onderdanen moet waken en dus zorgen voor goed onderwijs; en aan de ouders, die de nog duurdere verpligting hebben, hunne kinderen tot brave, nuttige menschen op te voeden en van elken verkeerden maatregel rekenschap verschuldigd zijn. Wij zullen te dezen aanzien niet verder in bijzonderheden treden, maar hopen dat eene langdurige ondervinding de grondslag moge zijn voor eene betere toekomst; en dat de maatregel, thans door de regering genomen ten gevolge moge hebben, dat de kinderen onder toezigt der ouders zelven hunne opvoeding kunnen erlangen.

Dit is het zedelijke voordeel dat, naar onze zienswijze, uit de oprigting van het *Gymnasium Willem III*, moet voortvloeijen, wanneer het blijkt te beantwoorden aan de plannen die men er mede beoogt. Wij hebben dezelfde woorden boven gebezigd, en willen straks aantoonen in welken zin wij dezelven wenschen te doen opvatten.

Wij willen thans overgaan tot het aanwijzen der voordeelen, die de ontwikkeling van de verstandelijke vermogens der kinderen, onder dezelfde omstandigheden, te wachten staan.

De algemeene klagt, die in Nederland wordt aangeheven tegen de kinderen, uit Indie overgezonden, ten einde het verschijnsel te verklaren dat het grootste gedeelte hunner, voor welke betrekkingen ook opgeleid, mislukt — is, dat zij nog zoo weinig onderrigt zijn, dat zij niet eens hunne moedertaal behoorlijk kunnen spreken.

Ofschoon wij verre zijn van deze klagt, die in zich zelve zeer gegrond is, te willen verwerpen, ontkennen wij echter dat het onmogelijk zoude zijn kinderen, op zulk een jeugdigen leeftijd als waarop zij door den regel naar het moederland gezonden worden — een land waar zij niets anders hooren dan de Hollandsche taal — deze taal goed en zuiver te leeren spreken en verstaan. Wanneer men daarin niet slaagt, moet dit niet geweten worden aan de onvatbaarheid der kinderen, maar aan de verkeerde maatregelen dergenen, die zich met hunne opvoeding belasten.

Wij weten dat het moeijelijk is de zoo ingeworteld-, eigenaardige, half hollandsche, half maleische wijze van zich uit te drukken, zelfs in Holland, uit te roeijen, en dubbel moeijelijk in Indie, waar men met de geheele omgeving, waarin de kinderen die tweeslachtige taal hebben geleerd en steeds blijven bezigen, te kampen heeft. Maar het ontbreekt niet aan voorbeelden van menschen, die nooit in Nederland zijn geweest en die door eigen vlijt, eene vaardigheid en juistheid in het spreken en schrijven hebben verkregen, welke niets te wenschen overlaat. Kan men er in slagen om de kinderen uit die omgeving weg te nemen, hen in een kring te verplaatsen, waar zij niet dan hoogst zeldzaam maleisch hooren, en waar de eerste en uiterste zorg wordt besteed om hen in kennis der moedertaal te doen aanwinnen, dan zullen zij het spoedig op eene voldoende hoogte gebragt hebben, om met vrucht aan het onderwijs, in die taal gegeven, te kunnen deelnemen. Dit onderwijs zelf, eindelijk, zal eene steeds toenemende volmaking in de kennis der Hollandsche taal ten gevolge moeten hebben.

Wij zouden het niet onnatuurlijk vinden dat men ons hier met eene vraag, of wel met meer vragen in de reden viel. Wij willen ons zelfs voorstellen dat ons de twee volgende vragen, waren voorgelegd en die kortelijk beantwoorden.

1° Moet het behoorlijk leeren spreken en verstaan der moedertaal, dat geheel het werk van het lager onderwijs is, een tak van studie uitmaken op het Gymnasium Willem III, eene inrigting die blijkbaar voor middelbaar onderwijs is bestemd? Neen.

2° Waartoe dient het dan om het verkrijgen eener voldoende kennis der moedertaal in verband te brengen met de voordeelen voortvloeijende uit de oprigting van dat Gymnasium?

Omdat inderdaad het *Gymnasium* de primitieve oorzaak van dat onschatbare voordeel, de verbetering der taal van de in Indie geborenen, worden kan. Wij zullen trachten onze meening op te helderen.

Tot nog toe bestaan er, om zoo te zeggen, geene andere dan Gouvernementscholen in Indie; en nog wordt op deze alleen lager onderwijs gegeven. Het aantal partikuliere inrigtingen, zoo voor lager als middelbaar onderwijs, is althans zoo klein, en zoo weinige plaatsen zijn er mede bedeeld, dat derzelver aantal in geene verhouding staat met de algemeene behoefte. Waaraan is dit verschijnsel toe te schrijven? Voornamelijk (mogelijk alléén) aan de omstandigheid, dat de ouders, ondanks de treurige ondervinding door zoovelen opgedaan, nog steeds voortgaan met hunne kinderen naar Holland te zenden. Het is reeds door velen beproefd om partikuliere inrigtingen voor middelbaar onderwijs daar te stellen, maar de meeste hebben hunne pogingen zien schipbreuk lijden, door het onverhoopte vertrek van een aantal leerlingen; en somtijds ging eene inrigting plotseling te niet, op het oogenblik dat de oprigter de beste hoop voor de toekomst voedde. De betrekking van partikulier onderwijzer geeft dus geen den minsten waarborg, vooral wanneer hij kostschoolhouder is en dus welvoegelijkheidshalve gehuwd dient te zijn.

Wanneer nu de openstelling van het *Gymnasium* de ouders tot andere gedachten zal brengen, in de hoop van hunne kinderen in Indië de noodige kundigheden te laten opdoen, vereischt om op de inrigtingen van hooger onderwijs in Nederland te worden toegelaten; wanneer een goede uitslag de eerste poging van het Gouvernement bekroont, en het aanmoedigt om ook elders dan te Batavia *Gymnasia* op te rigten, dan voorzeker zal het niet aan de noodige bekwame en moedige mannen ontbreken, die in partikuliere inrigtingen genoegzame zekerheid zien, om zich onbevreesd aan het onderwijs toe te wijden. Het zal niet ontbreken aan kostscholen, waar de kinderen kunnen verblijven tot dat zij in staat zijn aan het *Gymnasiaal* onderwijs deel te nemen; kortom, op deze wijze zal er een deugdelijk vrij onderwijs geboren worden, dat zich spoedig als een digt net over den geheelen Indischen archipel zal uitbreiden, althans waar een genoegzaam groot personeel dit mogelijk maakt.

Wij hebben boven gewezen op de omgeving waaruit het noodzakelijk is de kinderen weg te nemen, wegens den nadeeligen invloed welken dezelve op hunne verstandelijke ontwikkeling uitoefent. Deze omgeving, de ouderlijke woning, werkt ook nadeelig op hunne zedelijke vorming.

Vele ouders zien er tegen op, hunne kinderen naar openbare inrigtingen van onderwijs te zenden, uit vreeze dat zij daar, door de aanraking met andere kinderen — die gewoonlijk met den naam van straatjongens bestempeld worden — gewoonten zullen aannemen, die met eene goede opvoeding in strijd zijn; en boven al dat zij er over zaken zullen hooren praten van eene onzedelijke strekking, iets dat slechts verderfelijk in de gevolgen zijn kan. Maar die ouders vergeten daarbij twee voorname dingen. Ten eerste dat een kind, wil het tot een weldenkend en braaf mensch kunnen opgroeijen, leeren moet, andere kinderen als zijne gelijken te beschouwen; en vooral niet door de ouders in den waan mag worden gebragt dat zij minder zijn dan hij. Hoogmoed is eene der hoofdzonden, en op deze wijze wordt, helaas! zeer dikwijls door de ouders zelven de kiem tot deze ondeugd in het gemoed hunner kinderen gelegd. Welk onderscheid de ouders bij zich zelven tusschen zich en minder aanzienlijke menschen mogen maken, zij mogen dit niet tot de kinderen uitstrekken. Bovendien wordt door eene afscheiding tusschen kinderen en kinderen, het wezentlijke geluk hunner jeugd verwoest. Zich beperkt ziende binnen een zeer engen, „uitgezochten kring," zoeken zij al te dikwijls hun troost bij „groote menschen" in de receptie kamer, in den schouwburg, op groote partijen, waar de ouders zwak genoeg zijn

hen te brengen. En wat zien, wat hooren, wat leeren zij daar?

Ten tweede vergeten die ouders dat de kinderen daar, in die kringen, waarin zij bijna dagelijks verkeeren, meer zien, hooren en leeren dat onzedelijk en schadelijk is dan zij immer uit den mond van een „straatjongen" kunnen vernemen. Die ouders bedenken niet dat de ideeën der meeste Europeanen zoo liberaal zijn, dat men gewoon is in de minst bedekte termen over de Indische zeden en gewoonten te spreken. Zij vergeten dat de kinderen er bij zijn; dat zij met open mond en ooren luisteren en hongerig opvangen wat er gezegd wordt, en met gretigen blik aanstaren wat zij zien. Wanneer wij nu hieruit besluiten dat zij, indien zij al op de scholen veel zien en hooren wat slecht is, veel al zelven nog meer slechts op de scholen brengen — en wij weten het uit goede bronnen dat het waar is — dan zullen die ouders mogelijk aan de gegrondheid van hunne vrees beginnen te twijfelen.

Uit die omgeving dan moeten zij worden weg genomen, om in een kring te worden overgeplaatst waar zulk euvel in den grond wordt onderdrukt.

Deze kring wordt alleen door de kostscholen aangeboden, en opdat het onderwijs toch onder het onmiddellijk toezigt der ouders kunne plaats hebben, kieze men die scholen, welke op de plaats zelve, waar men woont, aanwezig zijn.

(*Wordt vervolgd.*)

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand Julij	op den 20sten.	
" " " Augustus	" " 3den	en 18den.
" " " September	" " 2den	" 18den.
" " " October	" " 3den	" 18den.
" " " November	" " 2den	" 18den.
" " " December	" " 3den	" 19den.

des namiddags te vier ure.

(*Voor de politie.*) De ondergeteekende maakt bekend, dat te Wonokromo zijn aangehouden:

144	Balken	lang	3,30 el.
76	"	"	3,45 "
135	"	"	3,10 "
21	"	"	2,80 "
33	"	"	2,75 "

waarvan de regthebbenden worden verzocht, zich te vervoegen bij

Den Adsistent Resident voor de policie te Soerabaya.

(809) E. DIBBETS.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 5den Julij 1859.

Voor het kantoor van den Deurwaarder Damwijk in de stad.

Op Woensdag den 6den Julij 1859.

Bij den heer S. Mathiezen aan de weg naar Koepang.

Op Donderdag den 7den Julij 1859.

Voor het kommissie huis van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON*, C. C. P. RAZIJ geliefde echtgenoote van

SOERABAYA, J. A. DURAND.
1 *Julij* 1859. (817)

VENDUTIEN.

De wegens vertrek uitgestelde VENDUTIE ten huize van den Heer MR. SANDENBERGH MATTHIESEN, op den weg naar *Koepang*, is alsnu bepaald op *Woensdag den 6den Julij a. s.* Zie de *Oostpost* van 16 Junij no. 48, en de *Soerabaya Courant* van 22 Junij, alwaar de te verkoopen goederen breeder omschreven zijn. (814)

VENDUTIE

Op Donderdag den 7den Julij a. s.,

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

VAN DIVERSE COMMISSIEGOEDEREN. (825)

Op de VENDUTIE van *den 7den Julij a. s.*

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

zal nog worden verkocht:

CREPÉ KRUID in heele en halve blikken, 2 kisten PROVISIEN in blik, SAKKIJ, SOIJA, zeer goede BRANDY, WATER CRACKERS, groen en wit GORDIJNGOED, ronde en vierkante KARPETTEN, ZIJDEN SLENDANGS, d°. SARONGS en KAINS, Samarangsche KAINS, TAFELSERVIEZEN, bruine HOOFDDOEKEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, MEUBELEN, WEEGSCHALEN, KOETSIERSHOEDEN, KNOOPEN, Palembangsche WIPSTOELEN, eene IJZEREN POMP, enz.

Verders voor rekening des Boedels van wijlen den Heer D. H. KOLFF, eene nieuwe MIJLORD, een HANDCHAIS (Americaine.), en 2 groote Bruine Merrie WAGENPAARDEN. (826)

Op de VENDUTIE van den 7den Julij a. s. bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zullen nog worden verkocht 25 pakken TABAK en voor rekening van belanghebben L. P. C. 716/622 7 kisten BLAAUWE DRILLING te zamen 140 stuks. (834)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 8sten Julij.

Voor de toko van A. H. DEELEMAN, van DIVERSE COMMISSIEGOEDEREN. (813)

VENDUTIE.

Door de Boedelkamer zal, op *Vrijdag den 15den Julij eerstkomende*, vendutie worden gehouden, eerst in het woonhuis van den gefailleerden Arabier SAID ACHMAT BIN DJAFFAR ASSEGAF, in de kampoong *Baroe*, en daarna in een van diens pakhuizen, mede gelegen in genoemde kampoong, aan de overzijde van 's lands werf, van diverse goederen, bestaande in MEUBELS, HUISRAAD, WAGENS, BENDIJ, KAIJER en EUROPESCHE TOUWEN, en zoo voorts, benevens het ter reede alhier liggende barkschip **BANKA**, groot omtrent 267½ gemeten lasten, met deszelfs inventaris, als behoorende tot den boedel van genoemden gefailleerde, zullende de opveiling van het schip precies ten tien ure plaats vinden.

SOERABAYA, *De Secretaris der Boedelkamer,*
23 *Junij* 1859. (790) **J. F. DEIBERT.**

Op de VENDUTIE van *den 15den dezer* in de kampong *Baroe*, zullen door de Boedelkamer als curatrice in den faillieten boedel van SAID ACHMAT BIN DJAFFAR ASSEGAF, nog verkocht worden: EEN IJZEREN ANKER, wegende ongeveer 31 centenaars, 2 stuks afgekeurde MASTEN en drie stuks SPIEREN, liggende op het erf van het scheepsbouw-etablissement van LLOYD & Co, alwaar dezelve te bezigtigen zijn en waaromtrent informatien kunnen worden verkregen bij den Heer DUDMAN.

SOERABAYA, *De Secretaris bij gemelde kamer,*
2 *Julij* 1859. (832) J. F. DEIBERT.

Op den 15den Julij e. k. onmiddelijk na afloop van den verkoop van het barkschip **BANKA** en aldaar ter plaatse zal het onverdeelde met hypotheek bezwaarde 3/4 aandeel in het Nederlandsch Indische barkschip **NAIM BALGIJER** en deszelfs inventaris, toebehoorende aan den gefailleerden Arabier SAID ACHMAT BIN DJAFFAR ASSEGAF, worden verkocht.

Namens den hypotheekhouder,
(816) KOOIMAN.
Bij wien nadere informatien te bekomen.

VENDUTIE TE PASSAROEANG.

Op Vrijdag den 15den Julij e. k.

Van de aldaar gelegen vastigheden, te weten: **Een** uitmuntend **Woonhuis**, gelegen in de *Heeren Straat*, voorzien van 6 groote kamers, ruime voor-, binnen- en achter-gaanderijen, waarvan de twee eerste met marmer bevloerd, ruime **Bijgebouwen, Koetshuis en Stalling.**

Een daaraan belendend groot **Toko Huis** met *Kantoor* en ruime *bergplaatsen*, een en ander geoccupeerd wordende door de ondergeteekenden, verder: **Vier** hechte met cement gemetselde **Pakhuizen**, gelegen aan de *groote Rivier*, volgens beschrijving in het *Bataviasch Handelsblad* van den 27 en 30 *April* en *Oostpost* van den 25 en 28 *April.*

W. L. VERSTEEG & Co.
in liquidatie.

VERKOOP VAN EEN HUIS EN ERVE.

Op Dingsdag den 19den Julij 1859.

Des voor middags ten 9 uur zal ten kantore van MR. W. s' JACOB, advokaat, aan de groote rivier te *Soerabaya*, ten overstaan van het vendukantoor aldaar, aan den meestbiedenden worden verkocht: **EEN TUIN, HUIS** en **ERVE,** alhier gelegen in de kampong *Temengoengan*, thans bewoond door MR. W. s' JACOB, en toebehoorende aan de erfgenamen van de weduwe MEIJER, geboren BELL.

Hetzelve zal kunnen worden bezigtigd daags te voren van 8—12 uur des voormiddags. (759)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 26sten Julij 1857.

Zullen te *Grissee* publiek worden verkocht:

½ Aandeel in het gekoperd schip **VOLKUS SO-OOT** groot 451 lasten, en

½ aandeel in het gekoperd brikschip **SO-OOTDIN** groot 114 lasten;

Beide met tuig en inventaris, zoo als ze thans op de reede van *Grissee* zijn liggende, behoorende tot den faillieten boedel van den arabier SAID ACHMAT BIN DJAFFAR SEGAF.

GRISSEE, *De Agenten der Soerabayasche*
den 30sten Junij 1859. *boedelkamer van Grissee.*
D. W. VAN HUTTEN.
(824) W. TAWARIS.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

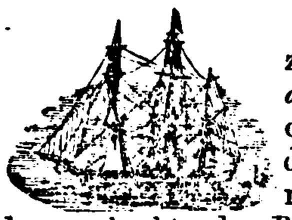

Op eenen nader te bepalen dag zal in den loop van de maand *Julij a. s.* voor den pakhuizen van de ondergeteekenden aan den *Kalimaas* door D. D. VAN BOECKHOLTZ voor rekening van belanghebbenden worden verkocht: de *Romp* van het Nederlandsche schip **LOUISE JACOBA JOHANNA**, groot 562 Tonnen, gevoerd geweest door kapitein BAUMGARTEN, zoo als dezelve in de rivier *Kalimaas* voor de scheepstimmerwerf van de Heeren CURTIS & DORMAER is liggende, zullende de MASTEN, ZEILEN, STAAND en LOOPEND WANT, ANKERS, KETTINGEN, RONDHOUTEN, ENZ: afzonderlijk worden verkocht.

Nadere informatien te bekomen bij

De Agenten.
(822) **FRASER EATON & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Vertrekt bepaald op *Woensdag den 6den Julij* naar SAMARANG en BATAVIA.

De Agenten,
(827) FRASER EATON & CO.

HET STOOMSCHIP PADANG.

Kapitein GUYOT.

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG op *den 12den dezer.*

Adres bij
(835) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

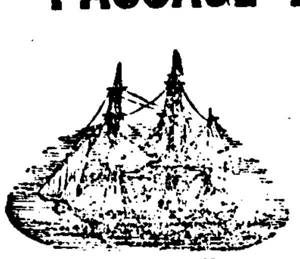

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederlandsche bark-schip **FERDINANDINA EMMA,** Kapitein A. R. TANGE, om in het laatst van deze maand direct van hier te vertrekken naar AMSTERDAM. De geheele kajuit en de kapiteinskamer, zijn nog vrij en is het schip bijzonder goed ingerigt voor Passagiers. Een geëxamineerd Doctor is aan boord.

Voor nadere informatie adres bij

SOERABAYA, *De Agenten,*
4 *Julij* 1859, (830) P. KERVEL & CO.

TER BEVRACHTING.

Wordt aangeboden het Nederlandsch brikschip.

JAQUELINE & ELIZE,

Gezagvoerder B. SIKKENS.

Dit schip 152 gemeten lasten groot zijnde, is geschikt tot alle reizen.

Adres bij *De Agenten,*
(823) SCHIMMELPENNINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend klipper Campagne schip

TERNATE,

Kapt. T. CARS, om tegen het einde dezer maand te vertrekken.

Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers en beveelt zich voor familien en enkele personen aan.

Adres bij *De Agenten,*
(821) **E. TEN BRINCK & CO.**

Ten kantore van den ondergeteekende, zal van af den 15den dezer maand, van wege den Heer H. CRAMER, als Executeur in den boedel van wijlen Vrouwe A. LOTH, geboren CRAMER, worden gevaceerd, tot de uitbetaling aan de schuldeischers van wijlen MR. D. B. BOL, van hetgeen uit dien boedel ter hunner beschikking is. De betrekkelijke bescheiden liggen inmiddels voor belanghebbenden ter inzage.

(833) BUSKEN HUET,
Notaris.

FRANSCHE OPERA.

De Directie acht zich in het belang van het publiek, verpligt, Heeren bezoekers van den Schouwburg dringend aan te bevelen, om hunne bedienden niet langer in het lokaal te doen vertoeven, dan voor het verrigten hunner diensten noodig is.

(793) *De Directie voornoemd,*
VAN NOORD BORSKI.

Op billijke voorwaarden wordt door den ondergeteekende ten spoedigste gevraagd.

EEN KWEEKELING,

als assistent voor het lager onderwijs.

(812) E. MEKERN, PHZ.

J. VAN BRERO & CO.

Hebben de eer het geachte publiek van Soerabaya en omliggende Residentiën te berigten, dat zij hunne Kleedermakers Werkplaats en Lakenkoopers affaire verplaatst hebben naar de *Boomstraat*, tegen over de toko van de heeren Martens & Co. (797)

De ondergeteekende verzoekt zijne crediteuren en debiteuren uiterlijk binnen drie weken zich aan te melden of te betalen, bij

(792) **J. BARFELD.**

Op den 27 dezer is alhier overleden de Chinees Kwee kingtian, weshalve debiteuren en crediteuren van denzelven opgeroepen worden om, binnen drie maanden, gerekend van heden, betaling of aangifte te doen aan den ondergeteekende; zullende zij voor wie de overledene zich als borg mogt hebben geïnterponeerd, zoo spoedig mogelijk, zich van eenen anderen borg hebben te voorzien.

Soerabaija, *De executeur testamentair,*
29 *Junij* 1859. (810) KWEE KINGTIK.

Siapa siapa njang ada oetang oetawa njang mistie dapet oewang darie Kwee kingtian, njang soeda meninggal tanggal 27 inie boelan, die mientak voor baijar oetangnja oetawa kasie taoe brapa oetangnja Kwee kingtian, tadie sama Kwee kingtik, njang djadie executeur, lagie siapa njang pakee sama Kwee kingtian, voor djadie borg die mientak voor lekas tjariek borg lain.

Soerabaija, KWEE KINGTIK.
29 *Junij* 1859. (811)

De ondergeteekende maakt bij dezen het geachte publiek bekend, dat hij zich hier gevestigd heeft, tot het geven van

PIANO-ONDERWIJS,

waartoe hij zich minzaamst aanbeveelt. Tot het bekomen van informatiën gelieve men zich te rigten ten zijnen huize *Kaliemaas* naast de wagenverhuurderij van den Heer Ledeboer.

(837) B. H. FELTKAMP.

WORDT GEVRAAGD:

In de binnenlanden van Java, eene jufvrouw, of weduwe hoogstens met twee kinderen, bekend met de bereidingen der Oostersche geregten, ter waarneming van het huishouden van een jong mensch van goeden huize en middelbaren leeftijd. — Muzijkale kennis zal eene aanbeveling zijn.

Men kan rekenen op een ruim Salaris en gelieve zich met franco brieven te adresseren bij den uitgever deze onder Letter E. (838)

De ondergeteekenden zijn steeds ruim voorzien van ZEILDOEK, BEST HOLLANDSCH en MANILLA TOUWWERK, WITTE en GETEERDE LIJNEN, BLOKKEN en SCHIJVEN van alle dimensien SPIJKERS van alle soorten en dimensien TEER, HARPUIS, LIJNOLIE en gesorteerde VERWWAREN.

(819) **CURTIS & DORMAAR.**

TE HUUR

Om tegen *primo Augustus* te aanvaarden het **HUIS** vroeger bewoond door den Heer Eerdmans.

Te bevragen bij Mevrouw wed. van Griesheim.

(828)

TE KOOP

DE CHRONOMETER No. 1483 afkomstig van het verongelukte driemastschip **Constant.**

Te bevragen en te bezigtigen aan het Consulaat van Belgie te Soerabaya.

P. KERVEL.
(829) *Consul van Belgie.*

IN COMMISSIE ONTVANGEN

TEGEN COMPTANTE BETALING.

PUIKE BOTER à *f* 16. GEMBER à *f* 3 de pot, GENEVER à *f* 14.50 de kelder en vele andere DRANKEN en PROVISIËN tegen zeer goedkoope, prijzen.

(821) **BEELEMAN.**

PUIKE HARING

à *f* 2,60 HET VAATJE.

(815) Bij **HAMMELBURG.**

PAS ONTVANGEN

Een prachtig faktuur breede en smalle ZIJDEN LINTEN, zwarte en gekleurde ZIJDE voor DAMES JAPONNEN, ZIJDE voor HEEREN JASSEN, ZIJDEN FOULARDS, cachemiren en wollen SJAHWLS, zwart en blaauw ORLEANS, JACONETTEN, ZWITSERSCHE CHEMISETTEN en ZAKDOEKEN, fijn zwart LAKEN, FLANEL, PARASOLS, ZIJDEN FLUWEEL, NETELDOEKEN ZAKDOEKEN, en GIBUS HOEDEN.

(807) Bij M. KOOSEN.

LIGTE BALKJES en KROMHOUTEN geschikt voor huis- en scheepsbouw.

Verkrijgbaar bij

(812) **CURTIS & DORMAAR.**

UITGEPAKT

6 lichts
4 〃
3 〃 KROON LAMPEN.
2 〃

HANG-LAMPEN,
TAFEL-LAMPEN,
MUURLAMPEN,
KANTOORLAMPEN,

van echt Brons en Engelsch fabrikaat uit eene der gerenomeerdste Birminghamsche fabrieken.

(836) **KARTHAUS & MELCHERS.**

Aan een repatriërend.

GENEESKUNDIGE

die genegen is zich met de verpleging der zieken aan boord te belasten wordt *Vrije passage* naar Nederland aangeboden.

Adres Lt. Z bij de uitgevers dezer courant. (820)

THÉATRE FRANÇAIS DE SOURABAYA.

Avec la permission de Monsieur le Résident.

LUNDI 4 JUILLET.

3me Représentation du 1er mois de l'abonnement.

LA FAVORITE.

Grand opéra en 4 actes de Donizetti.

On commencera à sept heures et demie précises.

VAN KINSBERGEN.
(785) Directeur Gérant.

SOERABAYA, den 4den Julij 1859.

De post van de West zeer laat aangekomen zijnde, kunnen wij het nieuws van Batavia voor heden niet leveren wij bepalen ons enkel om in Bijvoegsel de in de *Jav. Courant* voorkomende benoemingen over te nemen.

NEDERLAND.

Door de regering is thans beantwoord het voorloopig verslag omtrent het wets-ontwerp, vaststellende eenige bepalingen der concessie voor den aanleg der noorder-spoorwegen, Daarbij is gevoegd een gewijzigd ontwerp, waarbij de vroegere voorgestelde, doch door de kamer eenparig afgekeurde groote begunstigingen aanmerkelijk zijn ingekort.

De rigting blijft van uit den Rhijnspoorweg te Arhem over Zutphen, Deventer, Zwolle, Meppel, Assen, Groningen en Leeuwarden tot Harlingen en voorts geldt de concessie ook voor een spoorweg loopende van Zutphen over Enschedé naar de Duitsche grenzen, ter verbinding van ons land met de Noord-Duitsche spoorwegen; en van een spoorweg van Zwolle naar Kampen.

De spoorwegen van Arnhem tot Harlingen, van Zutphen tot Enschedé en van Zwolle tot Kampen moeten binnen zes jaren na het afkondigen der wet, waarbij de later te vermelde voorwaarden bekrachtigd worden, voltooid en in exploitatie zijn.

Het kapitaal der vennootschap bedraagt als maximum. *f*30,000,000. Zoodra er voor *f* 20,000,000 aandeelen genomen zijn, erlangt de vennootschap haar wettig bestaan.

De staat waarborgt gedurende 50 jaren een jaarlijksch bedrag van 4½ ten honderd voor dividend en inkoop.

Wijders is door de regering voorloopig concessie verleend aan de heeren J. P. Bredius en jhr. J. W. van Sijpensteijn, voor den aanleg en de exploitatie van de volgende spoorwegen:

a. van Rotterdam, langs Dordrecht, Breda, Tilburg, s'Hertogenbosch, Helmond, Venlo en Roermond tot Maastricht. aansluitende te Rotterdam aan den Rijnspoorweg en te Maastricht aan de Akenschen, aan den Hasseltschen en aan den Luikschen spoorweg;

b. van Venlo en van Roermond naar de Pruissische grenzen;

en *c.* van Vlissingen langs Middelburg, Goes en Bergen-op-Zoom naar Roosendaal en Breda.

Aan de concessionarissen wordt voorkeur gegeven tot het leggen en exploiteren van de volgende spoorwegen: a. van 's Hertogenbosch over Grave naar Nijmegen; b. van Tilburg naar Turnhout; c. van Helmond naar Eindhoven en Tilburg en naar de Belgische grenzen.

De spoorweg van Rotterdam tot Maastricht moet binnen zes jaren na het afkondigen der wet, waarbij de voorwaarden bekrachtigd worden, voltooid en in exploitatie gebragt zijn. Voor de lijn van Vlissingen tot Roosendaal wordt de termijn voor de oplevering en het in exploitatie brengen gesteld op vier jaren nadat de weg van Rotterdam tot Maastricht voor de exploitatie, is geopend; met de werken voor die lijn wordt geen aanvang gemaakt, voor dat de weg van Rotterdam tot Maastricht voltooid is. Het kapitaal der vennootschap bedraagt als maximum: 1°. voor den weg van Rotterdam naar Maastricht met alle vertakkingen en aansluitingen *f* 25,800,000; 2°. voor den weg van Vlissingen naar Breda *f* 9,800,000, te zamen *f* 35,600,000. Ter bestrijding der kosten van aanleg van bruggen en andere buitengewone werken wordt aan de concessionarissen toegekend: 1°. eene subsidie van twaalf millioen gulden voor de rivier-overtogten benoodigd voor den weg van Rotterdam tot Maastricht, te weten: *a.* de brug bij Rotterdam geraamd op *f* 2,000,000; *b.* de brug bij Dordrecht, geraamd op *f* 1,000,000; *c.* de brug over het Hollandsch Diep, geraamd op *f* 8,000,000; *d.* de brug te Venlo, geraamd op *f* 1,000,000 en 2°. eene subsidie van drie millioen zes honderd duizend gulden voor de werken benoodigd voor den weg van Vlissingen naar Roosendaal, te weten: *a.* de dam in de Oosterschelde, geraamd op *f* 1,000,000; *b.* de brug van het Sloe, geraamd op *f* 2,600.000.

— Een aantal notabelen van Noord-Holland hebben een comité benoemd, ten einde den aanleg van een Noord-Hollandschen spoorweg te bevorderen. Tot leden werden benoemd de heeren de Lange, voormalig burgemeester van Alkmaar, president, Jhr. de Dieu Fontein Verschuer van Heilo, van der Drift, van Reenen, de Bergen, Coster, de Leeuw, en Hiddebok, secretaris.

— De commissie van ingenieurs, door den minister van binnenlandsche zaken benoemd, ter zake van de doorgraving van Holland op zijn smalst, zal, behalve den heer F. W. Conrad, inspecteur van den waterstaat, als president, en den heer van Diesen, ingenieur van den waterstaat, als secretaris, verder uit de navolgende leden bestaan; de heeren Storm Buysing, J. A. Beijerinck, van Gendt, Ortt van Schonauwen, hoofd-ingenieurs en Haywardt, ingenieur van den waterstaat.

FRANKRIJK.

De keizer der Franschen heeft het bevel over zijne troepen verdeeld als volgt:

Maarschalk Magnan blijft belast met het bevel over het leger van Parijs: de hertog van Malakoff heeft het opperbevel over het observatie leger en zal zijn hoofdkwartier houden te Nancy, generaal Castellane is kommandant en chef van het leger van Lijons; de maarschalk Baraguaij d' Hilliers is benoemd tot kommandant van het eerste Corps d' armee der Alpen, generaal M'Mahon van het tweede, generaal Canrobert van het derde en generaal Neil van het vierde, terwijl generaal Randon tot generaal majoor, opperbevelhebber van het leger der Alpen is benoemd. — Prins Napoleon heeft het bevel over het Corps pioniers.

— In een der fransche dagbladen wordt melding gemaakt van een zeldzaam geval van lang leven van een paard. De Graaf de Foudras van het Kasteel Origny nabij Roanne kocht in 1825 een zevenjarig paard, dat kort geleden in ruim vijf en veertig jarigen ouderdom is gestorven. Tot op veertig jarigen ouderdom werkte het dier geregeld met de andere paarden gelijk op, en de laatste vijf jaren zijns levens was hij vrolijk en doorloopend gezond.

—Een Belgisch dagblad geeft eenige berekeningen betrekkelijk de kosten van onderhoud van de legers van verschillende Europesche staten en heeft tot resultaat verkregen dat elk inwoner van Engeland jaarlijksch tot onderhoud van het leger bijdraagt *f* 7,50; in Frankrijk draagt elk ingezeten daartoe jaarlijks bij *f* 6,50, in Rusland *f* 3,90 en Oostenrijk *f* 3,87⁵ en in Pruissen *f* 3,27⁵. — Uit deze opgave zoude dus blijken dat in Engeland de oorlogslasten hoofdelijk het zwaarst drukken en in Pruissen het ligtst, ofschoon Pruissen sedert 1815, den aanvang der algemeene vrede, niet minder dan twaalf honderd millioen Thalers aan deszelfs leger heeft ten koste gelegd, en de gezamenlijke belastingen die jaarlijksch in de schatkist worden gestort eene hoofdelijke bijdrage van elk ingezeten aanwijst van *f* 12,50.

De gezamenlijke Europesche magten besteden in tijd van vrede jaarlijksch eene som van *f* 879,765,000. — aan hunne legers en *f* 212,250,000. — aan hunne vloten zoodat tot onderhoud van de gezamenlijke Europesche strijdkrachten jaarlijksch eene som wordt besteed van *duizend twee en negentig millioen honderd vijf en dertig duizend Gulden.* — Dit cijfen nu is het bedrag der oorlogs kosten in tijd van vrede. Komt er echter oorlog dat komen er natuurlijk dadelijk nieuwe kosten bij, zoowel voor het brengen van het leger op voet van oorlog als voor krijgstehoeften, vervoer van menschen, paarden, en bagage, equipementen, proviand etc hetgeen in vele gevallen het oorlogs budget verre meer dan verdubbelen kan. — Hoe énorm die kosten alhier in cijfers gebragt ook zijn mogen niemand kan berekenen wat de oorlog den staat kost aan hetgeen landbouw en handel daardoor verliest, waar zoo menigen sterken arm aan nuttigen arbeid wordt onttrokken?

De sterkte der Europesche legers bedraagt in tijd van vrede 5.705.000 man en die der gezamenlijke zeemagten 219,000 man, hetgeen een totaal maakt van *vijf millioen negen honderd vier en twintig duizend* man. Hoeveel zal dat dan bedragen in oorlogstijd wanneer zoovele natiën zich in den strijd wikkelen en anderen zich op eenen voet van gewapende neutraliteit brengen.

NAPELS.

De *Independance Belge* spreekt van de gespannen stemming die in Napels heerscht, vooral aan het hof. — Men gist, maar niemand weet met eenige zekerheid of de Koning nog leeft of dood is, doch algemeen neemt men aan dat hij, zoo hij nog niet is gestorven, het niet lang meer zal maken. Carafa, de minister van buitenlandsche zaken, veinst zich altijd ziek ten einde niemand bij zich te behoeven ontvangen en daardoor de gelegenheid te vermijden om in eenig politiek gesprek te worden gewikkeld. — De koningin doelt hoofdzakelijk op de toekomst van haren zoon. — Zij vreest zeer dat het volk hem de kroon zal weigeren voor welk geval zij hem eenen hoogen en voordeeligen rang wil verwerven, waaraan eenen vermogenden staatkundigen invloed is verbonden, en meent men reeds te weten dat zij voor hem den titel van Prins van Salerno wil trachten te verkrijgen met een jaarlijks inkomen van dertig duizend dukaten De graaf van Syracuse wenscht de heerschende dynastie getrouw te blijven en verklaart zich dus openlijk voor de Constitutie met den Hertog van Calabrie op den troon, terwijl des graven vrienden hem onder de liberalen eenen aanhang zoeken te verwerven, hetgeen echter niet schijnt te gelukken. — Men spreekt van een nieuw ministerie dat zou zijn zamengesteld uit den Hertog van Serracapriola, Savaresa, generaal Ischitella, met Tilangieri als eerste minister. — Deze laatste wordt gesteund door de jeugdige Hertogin van Calabrië. — De *Corriere Mercantile* stelt in sterke bewoordingen de stuipachtige spanning voor, die door geheel het Napelsche rijk duidelijk merkbaar is, spreekt van de intrigues der koningin, het algemeen vertrouwen dat er eene groote verandering *moet* komen en kort op handen is, en verzekert op goede gronden te weten dat Engeland en de grootvorst Constantijn onvermoeid bezig zijn om eene constitutionele partij te vormen en de Bourbon dynastie te schragen in den persoon des erfprinsen tegen de Muratisten, Oostenrijkers en tegen alle andere partijen. Naar men zegt zou de Graaf van Syracuse reeds zoo ver zijn gegaan van eene allegorische medaille te doen slaan, die reeds gephotografeerd en te Florence verspreid zoude zijn, waarop de vereeniging van Napels met Piemont op het altaar des vaderlands wordt voorgesteld, overzweefd door het beeld van Italie. — Een nieuw decreet is uitgekomen waarbij een zestigtal tot levenslange opsluiting veroordeelde staatsgevangenen mitigatie van straf wordt gegeven door hunne gevangenisstraf in eeuwigdurende verbanning te veranderen even als zulks met de vorigen is geschied — onder deze aldus begenadigden zijn een aantal personen van rang en naam die tevens aanschrijving hebben gekregen dat, zoo zij ooit binnen de Napelsche grenzen worden teruggezien, hun vroeger vonnis weder van kracht zal worden. — Zulk eene begenadiging heeft niet veel te beduiden als het waar is dat eene omwenteling binnen kort een geheel nieuw regeringsstelsel onder een ander hoofd zal bewerken: dit is echter nog ver van zeker.

Het is wel bekend hoe, gedurende de laatste twee of drie jaren de geestelijkheid in het Napelsche rijk de boventoon heeft gevoerd, hoe zij eene uitgebreidde policie had geörganiseerd en op eigen kosten onderhield, zoodat bijna elk gezin onder eene geheime surveillance stond, terwijl de geestelijken door den koning gesteund, geheel eigendunkelijk de ondragelijkste buitensporigheden bedreef. Zoo hoorden wij van priesters die in den nacht zich naar particuliere woningen begaven van een van welker bewoners zij eene amourette waren op het spoor gekomen, de deuren hadden opengebroken, en de verdachte personen in hechtenis hadden genomen. — En dit geschiedde in de huizen van welgezeten en geachte burgers. — Te Castellamare werden door de priesters vrouwen, van wie men niet wist van welke inkomsten zij leefden, onder voorwendsel dat zij een ligtvaardig leven leidden de wenkbraauwen en het hair afgeschoren. — Dat zulke schanddaden in veler gemoed het vurig Italiaansch bloed tot doodelijke wraakzucht aanzette was geen wonder. Zoo werd dan ook dezer dagen de priester der parochie Casorio, terwijl hij de mis bediende, in zijne kerk doodgeschoten. — De moordenaar was iemand die sedert lang onder de ongeöorloofde waakzaamheid der priesters had geleden en wiens vrouw eindelijk was gevangen genomen. — Dadelijk nadat hij de misdaad had bedreven schoot hij op de plek zelf zich een kogel door het hart.— Te Pamri, een stadje in de Vallo di Bovino, werd, wegens eene dergelijke reden, de regter vermoord en ontkwamen de daders zeer gemakkelijk omdat zij bij het volk overal de sympathie vonden, die het natuurlijk gevolg was van de half kerkelijke, half geregtelijke dwingelandij waaronder het geheele volk gebukt gaat. — De priesterschap echter ademde doodelijke wraak en de moordenaars van den meinëedigen regter zagen zich genoodzaakt in het gebergte de vlugt te nemen, waar zij al spoedig gevolgd werden door honderden ontevredenen en lotgenooten, zoodat zich aldra eene gevaarlijke bende vormde die nog dagelijksch in talrijkheid toeneemt. Onregt en tirannij zijn de bijna onmisbare oorzaak van geweld en misdaad..

— Dezer dagen heeft de Paus ingevolge het jaarlijksch gebruik, de Gouden Roos gezegend. De bloem die van het zuiverst goud is gemaakt en met edelgesteenten is versierd, werd met welriekende olie gebalsemd en bewierookt, terwijl Zijne Heiligheid in dichtmaat de uitlegging gaf van de mystieke beteekenis dezer zegening waarna hij de aldus gebenedijde bloem in de linkerhand nam en met de regter het knielend volk zegende. Daarop werd in de Kapel van Sixtus de mis gevierd.

Deze gezegende Gouden Rozen worden gewoonlijk aan gekroonde vorstinnen gezonden, somtijds aan vorsten en soms ook, hoewel zeer zelden, aan steden of gilde verëenigingen. Die van het vorige jaar werd aan de Keizerin der Franschen gezonden en die van 1857 aan de Koningin van Spanje.

— Men meldt van Leipzig dat aan de universiteit aldaar een diefstal heeft plaats gehad zoo als slechts zeer zelden, ja misschien nooit is voorgekomen. Doctor Lindner, professor in de Godgeleerdheid, een man die zeer veel vertoon van strikte vroomheid maakte, werd betrapt op heeter daad, terwijl hij eene zeer kostbaren bijbel stal uit de boekerij van de Universiteit en toen men daarop eene huiszoeking bij hem instelde, werden er nog een aantal handschriften, kaarten, platen enz., gevonden die allen van dezelfde bron waren gekomen. — De professor is in verzekerde bewaring gesteld.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Junij	29	Nederl. Ind.	Carolina	Pa Rabia	Pasoerocan.
„	—	Nederlandsche	Lamina Elizabeth	A. Gersen	„
„	30	Nederl. Ind.	Stoomschip Kon. der Nederlanden	E. Lewis	Batavia.
„	—	Engelsche	Northein Light	J. M. Marshall	Melbourn.
„	—	Nederl. Ind.	Salma	Sech Said Sakim	Banjermassing.
Julij	1	„ „	Siekanoegrahan	Abdoel Soekoor	Balie (Badong.)
„	—	Amerikaansche	Homer	F. Ellms	Boston.
„	2	Nederlandsche	Pictura	K. H. Leonhardt	Toeban.
„	—	Nederl. Ind.	Witch of the Wave	Djin	Pasoeroean.
„	—	„ „	Elmashoor Balhair	Sech Awab bin Oemar Bahanan	Samarang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Junij	29	Hamburgsche	Kingman	F. Meier	China via Singapore.
„	30	Engelsche	Sophia Fraser	D. Crawford	Balie.
„	—	Nederlandsche	Noord Braband	H. R. Bok	Batavia.
„	—	„	Yssel	C. Maarschalk	„ via Grissee.
Julij	1	Nederl. Ind.	Fathool Wahap	Sech Alie bin Smeer	Makasser.
„	2	„ „	Stoomschip Batavia	C. C. L. Neijts	Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Louise Jacoba Johanna	Baumgarten	Te Koop	Fraser Eaton & Co.
„	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Onbepaald	„ „ „ „
„	Landbouw	Kleijnenberg	„	„ „ „ „
„	Minister Pahud	Kievit	Nederland	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Magdalena	Harwichsen	Onbepaald	„ „ „ „ „
Zweedsche	Götheborg	Björk	Nederland	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Wilhelmina Cox	Deibel	Samarang	„ „ „ „ „
„	Osiris	Cramer	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	Zeenimph	Witsen Elias	„	„ „ „
„	Acadia	Greefkes	„	„ „ „
„	Baron van Hardenbroek	Hennij	„	„ „ „
„	Arij Scheffer	Kunst	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Willem III	Van der Burg	„	„ „ „ „ „ „
„	Cheribon	Koers	Macassar	„ „ „ „ „ „
„	Commissaris des Konings van der Heim	Van Zanten	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	Jeannette Agatha	Cleijndert	„	„ „ „ „ „ „
„	Cornelia Geertruida	Hoeksma	„	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	„	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Paulina	J. K. Veldman	„	„ „ „ „
„	Elisabeth Antoinette	H. A. Besier	„	„ „ „ „
Engelsche	Henry Winch	Alex Griffin	„	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Minister van Hall	O. de Haas	Nederland	„ „ „ „
„	Gebra. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In Reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	Ferdinandina Emma	R. A. Tange	Nederland	P. Kervel & Co.
Engelsche	Rosina	Mc. Lachlan	Onbepaald	Major Marten & Co.
„	Glenorchy	D. Mc. Kinley	Falmouth	Mc. Millan Marten & Co.
Nederlandsche	Tagal	Göbel	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Ternate	T. Kars	„	„ „ „ „ „
„	Jan van Brakel	C. Verheij	Makassar	„ „ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Beijerinck, van der Zwaan en familie, van den Berg en echtgenoot, Nash, Derlaar L. G. Sas Bischof, 2 officieren 27 schepelingen Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Batavia*, de Luitenant Generaal kommandant van het O. I. Leger, de Generaal Majoor Steinmetz, de kapt. Kempees en de heer W. F. A. Cores de Vries.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Onrust, Amsterdam, Admiraal van Kinsbergen en Phoenix; de schepen Arij scheffer, de Stad Schiedam, Prins Maurits, Osiris, Elisabeth Antoinette, Ternate, Minister Pahud, Alfulck, Gotheborg, Acadia, Glenorchy en Metalen Kruis; de stoomschepen Buna Burra, Padang en Koningin der Nederlanden; de barken Fatal Maan, Saijan Maskoor, Louisa Jacoba Johanna, Soedul Gair, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Fathul Karim, Banka, Marion Macentyre, Zeenimph, Johannes Hendrikus Ferdinand, Rosina, Samuel Hendrikus, Tagal, Landbouw, Willem III, Aegidia en Paulina, Commissaris des Konings van der Heim, Fathol Madjiet, Jeannette en Agatha, Dennok Bintang Toedjoe, Atiedjatoor Rachman, Baron van Hardenbroek, Minister van Hall, Wilhelmina Cox, Bacht Mastora, Jan van Brakel, Ferdinandina Emma, Abbool Hassim, Hoksing, Adenan, Dorothea Henriette, Sarie Elmashoor, Lamina Elizabeth, Northem Light en Salma; de brikken So-Ootdin, Fathal Hair, Cornelia Geertruida, Jacquelina en Elise en Talsum; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Almok Tassam, Bientang Tjaigoan, Bingseeng en Carolina; de kotters Riengit en Krabbe.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

20 Junij. De Nederl. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. SIENDOK DJAIJA, van Banjoewangie den 15den Junij.

21 Junij. De Nederl. Ind. bark *Alnoer*, gezagv. SAID HASSAN BIN ALOEI ALHABASSIJ, van Soerabaya den 10den Junij.

22 Junij. De Nederl. Ind. brik *Rachmanie*, gezagv. MARSOEK OSMAN, van Samarang den 8sten Junij.

23 Junij. Het Nederl. schip *Gertrude*, gezagv. J. M. SOBELS, van Soerabaya den 18den Junij. Passagiers HEMPENIUS en familie.

24 Junij. De Nederl. Ind. schoener *Mifrejool Moelook*, gezagv. BRAIE, van Soerabaya den 20sten Junij.

VERTROKKEN.

16 Junij. Het Nederl. Ind. schip *Ammana Tulbarie*, gezagv. SECH HAMOOT BIN MOHAMAT BINTOK, naar Pekalongan, Oeloejamie en Samarang.

20 Junij. De Nederl. Ind. bark *Zein*, gezagv. SECH MOHAMAT BALAHBAL, naar Banjarmassing.

21 Junij. De Nederl. Ind. bark *Skanderia*, gezagv. D. F. VARKEVISSER, naar Samarang. Passagiers mevrouw KRAMER en een kind.

23 Junij. De Nederl. Ind. bark *Tatas Banjarmassin*, gezagv. SARIEF MOHAMAT BAHAROON, naar Banjarmassing; de Nederl. Ind. schoener *Moostarie*, gezagv. SAID MOHAMAT ALHABASSIJ, naar Pontianak.

25 Junij. De Nederl. Ind. bark *Joedoelbarie*, gezagv. SECH ABDULLA BIN JAFFAR BIN MAHRIE, naar Pekalongan.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Schoeners Mansoer, Atiat Tulmaula, Almashoor, Sophia en Mifrejool Moeloek; de kotter Sie Berkat; de barken Atiat Toelbarie, Aldjoesoor, So-Oótban en Alnoer; het schip Geertrude en de briken Rachmanie en Machmoedie.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 30sten Junij tot en met den 2den Julij 1859.

AANVOER.

Van Moluccos per het Nederl. Ind. stoomschip *Padang*, gezagv. GUYOT, agent W. CORES DE VRIES.

12 picols was, LIEM PIK SIOE; 5 collis diverse, SIEPA; 46 katjes was, ADAM & Co; 6 kisten manufacturen, FRASER EATON & Co; 125 trossen kabels, W. CORES DE VRIES; en eenige goederen, bestemd voor Batavia en Samarang.

Van Boston per het Amer. schip *Homer*, gezagv. ELLMS, agenten FRASER EATON & Co.

302 tonnen ijs, 100 vaten gezouten vleesch, 100 collis manufacturen, 6302 stuks planken, 50 vaten appelen, 50 vaten brood, 200 riemen, 356 collis meubelen en koopmanschappen, FRASER EATON & Co.

Van Balie per de Nederl. Ind. brik *Siekanoegrahan*, gezagv. ABDUL SOEKOER, agent Gezagvoerder.

63 stuks koebeesten, 200 stuks klapper-noten, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Makasser per de Nederl. Ind. bark *Fathool Wahap*, gezagv. SECH ALIE BIN SMEER.

950 menage ketels, 23/2 pijpen bier, GEBR. VAN DELDEN.

Naar Batavia per de Nederl. Ind. stoomboot *Batavia*, gezagv. Neijts.

1 kist vruchten op brandewijn, SCHIMMELPENNINCK & Co; 7 picol medicijnen, A. JOHAN; 5 kisten lijnwaden, MATHIEU EBBS RUIJS & Co.

Naar Singapore per het Eng. schip *Senator*, gezagv. MENSIES.

350 tobben staal, P. KERVEL & Co; 102 picols lange peper, ADAM & Co; 14 ankers en 13 kettingen, HILL BROEKMAN & Co.

Naar Amsterdam per het Nederl. schip *Nicot*, gezagv. J. AMESZ.

240 picols rotting, 2664 $^{34}/_{100}$ picols rijst, 2052 picols tabak, P. KERVEL & Co.

Marktprijzen.

SUIKER Nominaal *f* 16.—
KOFFIJ Nominaal.
RIJST (GARGA) per koijangs *f* 130 à *f* 140.—
id. (WITTE) „ „ *f* 160 à *f* 170.—
KOEHUIDEN per picol *f* 40.—
ARAK per legger *f* 60.—
OLIE (KLAPPER) *f* 28 à *f* 30.—
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN. *f* 8.—
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS Pari.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & Co TE SOERABAYA.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

van den 29sten Junij 1859 No. 52.

Civiel Departement.

ONSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst met behoud van regt op pensioen, de pakhuismeester te Padang J. A. Koopmans.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures in de afdeeling Blora (Residentie Rembang) M. L. E. Halewijn.

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de gewone deurwaarder bij den raad van justitie te Ternate H. U. Arendeel.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Lebak (residentie Bantam), de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures J. H. van der Crab.

Tot gewoon deurwaarder bij den raad van justitie te Ternate, de klerk op het residentiekantoor aldaar D. Ph. Berendhuijzen.

Tot translateur voor de Maleische taal te Batavia C. J. Batten.

TIJDELIJK BELAST:

Met de waarneming der betrekking van eersten commies ten bureele van den chef over de geneeskundige dienst, de waarnemende tweede commies op dat bureau (militair ambtenaar 2de klasse) J. van Seijf.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE BANDA,

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, de kapitein der infanterie G. L. C. C. van Vugt.

BENOEMD:

Tot lid, K. E. van Langen, kapitein der infanterie.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PATTI, VOOR DE ZAKEN TE JAPARA,

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, J. W. van Groll, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, C. L. Rosemeier, ambtenaar ter beschikking van den resident van Japara.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE POERWOREDJO (RESIDENTIE BAGELEN.)

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, de leden jhr. W. K. L. van Hogendorp en G. van Beest Holle, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot leden, B. Braams, predikant bij de protestantsche gemeente, en jhr. W. H. Teding van Berkhout, ingenieur der derde klasse bij den waterstaat en de burgerlijke openbare werken.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST,

OVERGEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der tweede klasse P. Berliner, behoorende tot het garnizoen te Banjoemaas, thans te Samarang.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement.

ZIJN GEPLAATST:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Bij het 1ste bataillon, de kapitein A. W. Mensinga, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant J. H. C. jhr. van der Wijck, onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Bij het 1ste bataillon, de eerste luitenant H. F. Thissen, van het 12de bataillon.

Bij het 6de bataillon, de kapitein C. L. Schröder, van het 14de en de tweede luitenant C. C. van den Vrijhoeff, van het 13de bataillon.

Bij het 7de bataillon, de kapitein S. Meijers, van het 2de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de eerste luitenant H. W. C. A. Thieme, van het 1ste bataillon.

Bij het 10de bataillon, de eerste luitenant C. Schäfer en de tweede luitenants D. L. Häfeli en A. A. van Sorgen, de eerstgenoemde van het 16de en de twee laatsten van het 12de bataillon.

Bij het 12de bataillon (Weltevreden), de eerste luitenant O. A. Koocken, van het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten.

Bij het 15de bataillon, de kapitein P. A. Muller, de eerste luitenant A. P. W. Meis en de tweede luitenants R. J. Casparie, A. Wijnoldij en A. J. M. van Lith, de beide eersten van het 17de en de drie laatsten van het 16de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de kapitein O. H. Musch en de eerste luitenant V. G. L. de Mol, beiden van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 17de bataillon, de kapitein W. D. Bode, van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java (Serang). de eerste luitenant B. C. F. Hamers, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java (Anjer), de tweede luitenant A. T. Cateau van Rosevelt, van het 7de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant H. T. Sterk, van het 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten (Tandjong), de eerste luitenant F. van Genderen, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als onder-intendanten der tweede klasse, de betaalmeesters der eerste klasse L. V. J. E. de Sturler en M. J. Fundter.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

Bij het personeel, de eerste luitenant J. J. de Rochemont, van het materieel.

Bij het materieel, de eerste luitenant T. J. A. van Zijll de Jong, van het personeel.

Marine Departement.

OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van beheerder van den tijdbal en de telegraaf bij het haven-departement te Batavia, aan den eersten stuurman in het vaste corps dek- en onderofficieren, dienende aan boord van Z. M. wachtschip ter reede Batavia D. O. Schwencke.